

Streszczenie

Rozprawa doktorska podejmuje zagadnienie edukacji dialogu jako fenomenu, który może stać się fundamentem skutecznego funkcjonowania młodzieżowego chóru szkolnego.

Edukacja dialogu jako swoisty model kształcenia i wychowywania młodych ludzi, zakorzeniony w międzypodmiotowej relacji, wzajemnym szacunku, zaufaniu i poczuciu bezpieczeństwa wszystkich uczestników, tworzy przestrzeń edukacyjną o szczególnych walorach. Ulegają w niej wzmocnieniu nie tylko umiejętności artystyczne młodzieży, lecz także jej kompetencje społeczne i sfera emocjonalna, która w wieku adolescencji jest podatna na zaburzenia.

Głównym celem dysertacji jest zbadanie procesu przygotowania dzieła artystycznego (w postaci koncertu chóru młodzieżowego *Collegium Juvenum*), prowadzonego zgodnie z założeniami edukacji dialogu oraz określenie wartości przestrzeni dialogu w formowaniu muzycznych i pozamuzycznych kompetencji młodzieży, jakości artystycznej tworzonej muzyki, wzrastania człowieka w wymiarze aksjologicznym, a także roli dyrygenta w całym tym procesie.

Metodologia rozprawy ulokowana jest w obszarze jakościowego modelu badań, który mocno koresponduje z istotą samego zjawiska, jakim jest przestrzeń dialogu. Podstawą do skonstruowania konkluzji i dalszych kierunków badań są dwie strategie badawcze – studium przypadku i badanie przez sztukę. Metody te, zastosowane symultanicznie, stwarzają możliwość przyjrzenia się z bliska unikalnemu środowisku zespołu chóralnego odnoszącego znaczące sukcesy oraz zaobserwowanie rozwoju kompetencji chórzystów i zmian w relacjach wewnątrz grupy, a także w jej otoczeniu społecznym, które dokonują się pod wpływem obcowania z twórczością artystyczną.

Analiza materiału empirycznego, zebranego w toku badań (w którym szczególnie cenne okazały się wypowiedzi grupy fokusowej podczas przeprowadzonego wywiadu grupowego, refleksje chórzystów, ich rodziców i nauczycieli), jednoznacznie potwierdza efektywność edukacji dialogu jako sposobu podejścia do pracy z chórem młodzieżowym i tym samym wytycza kierunek dalszych pogłębionych rozważań, jakie warto poczynić w tym zakresie.

Joanna Miko